

Dabas zinības | Eksperimenti

3.04. Satiec savu koku! (Kornels, vides spēle) NP

Kokiem, kā teica Buddha, piemīt neiedomājama laipnība un labvēlība un tie iedvesmo cilvēka garu. Zinātniskie pētījumi liecina, ka tie nomierina un veicina garīgo un radošo izaugsmi.

Spēle ar kokiem mūs vieno neaizmirstamā veidā.

Nepieciešams:

1

Acu apsēji.

Darba gaita:

2

1. Sadalās spēlētāji pa pāriem. Vienam no pāra aizsien acis, un pavadonis ved savu partneri pa mežu pie kāda koka, kas viņam šķiet pievilcīgs (attālums atkarīgs no dalībnieku vecuma). Visiem, izņemot pašus vismazākos, 20-30 metri parasti nav pārāk tālu.
2. Pēc tikšanās ar koku, dalībnieks ar aizsietām acīm sajūt koka tekstūru, tā mizu; satausta, cik tas ir liels, apliekot ap to rokas, un izpēta tā zarus un lapas. Pavadonis var vadīt otra dalībnieka rokas uz interesantām vietām un apkārt **kokam**. Viens no vadītājiem Japānā bieži stāsta bērniem "Šajā mežā ir koki, kuri ir gaidījuši šo tikšanos ar jums pirms jūs vēl bijāt piedzimuši." Bērni ieklausās šajos vārdos, jūtas godpilni un dedzīgi gaida tikšanos ar to.
3. Kad koks ir iepazīts, dalībnieki ar aizsietām acīm dodas uz starta vietu, kur tos noņem. Tad viņi cenšas atrast savu koku. Vairums pieaugušo un bērnu (izņemot ļoti mazus), kas ar aizsietām acīm ir bijuši 30 m un pat vairāk, atrod tos ar vaļējām acīm. Vadītājam šis attālums ir jāpielāgo atkarībā dalībnieku vecuma, mobilitātes, un dalībnieku spējas orientēties apkārtnē.
4. Abu, bērna un pieaugušā sejas staro, kad savs koks atkal tiek sastapts – tas ir tāpat kā būtu tikušies divi draugi. Pēkšņi, bērnam sniedzoties pēc sava koka, mežs kļūst par ļoti īpašu koku kolekciju. Koks var kļūt par neaizmirstamu pārdzīvojumu bērna dzīvē.

Metodiskās norādes:

3

Meža uztvere, sensorā apzināšanās, empātija.

- Diena, mežs.
- 2 un vairāk cilvēki.
- 4 un vairāk gadi.

Bērni līdz 12 gadu vecumam, tomēr būtu jāliek pāri ar pieaugušo. Mazāki bērni var izteikt vēlēšanos vadīt pieaugušo draugu. Ja tā, pieaugušais var palūrēt kad nepieciešams, drošībai.

Pavadonis var palīdzēt "izjust koku", uzdodot uzvedinošus jautājumus, piemēram, vai šis koks vēl ir dzīvs, vai tam var aplikt apkārt rokas. Palīdzī "aklajam" bērnam izpētīt koku un izjust tā vienreizīgumu. Mana pieredze rāda, ka konkrēti padomi ir vislabākie. Piemēram, ja jūs liksiet saviem bērniem "izjust koku", tad viņi neatbildēs ar tik lielu interesi kā tad, ja jūs teiktu: "Paberz savu vaidziņu gar mizu". Tā vietā, lai jūs teiktu "Iepazīsti savu koku", labāk būtu teikt "Vai šis koks vēl ir dzīvs? Vai tu vari tam aplikt apkārt rokas? ... Vai šis koks ir vecāks par tevi? ... Vai tu vari atrast augus, kas aug uz tā? ... Kādas pazīmes liecina par dzīvniekiem, kas dzīvo kokā vai ir te bijuši" ... Vai tu vari atrast kādu ķerpi? Kukainīti? " Kad jūsu partneris ir beidzis pētīšanu, aizvediet viņu atpakaļ uz starta vietu, bet pa citu maršrutu (Šai spēles daļai ir neliela humora pieskaņa, jo vadītāji mēdz savus partnerus vest pāri iedomātiem baļķiem un cauri brikšņiem, no kuriem varētu viegli izvairīties.) Kad koks ir iepazīts, dalībnieki ar aizsietām acīm dodas uz starta vietu, kur tos noņem. Tad viņi cenšas atrast savu koku. Vairums pieaugušo un bērnu (izņemot ļoti mazus), kas ar aizsietām acīm ir bijuši 30 m un pat vairāk, atrod tos ar vaļējām acīm. Vadītājam šis attālums ir jāpielāgo atkarībā dalībnieku vecuma, mobilitātes, un dalībnieku spējas orientēties apkārtne.

Abu, bērna un pieaugušā sejas staro, kad savs koks atkal tiek sastapts – tas ir tāpat kā būtu tikušies divi draugi. Pēkšņi, bērnam sniedzoties pēc sava koka, mežs kļūst par ļoti īpašu koku kolekciju. Koks var kļūt par neaizmirstamu pārdzīvojumu bērna dzīvē.

Bērni līdz 12 gadu vecumam, tomēr būtu jāliek pāri ar pieaugušo. Mazāki bērni var izteikt vēlēšanos vadīt pieaugušo draugu. Ja tā, pieaugušais var palūrēt kad nepieciešams, drošībai.

Jāzēpa Logina komentārs: Vadītājs cenšas nedominēt, uzdodot jautājumus, tāpēc šis punkts nav iekļauts jaunākajā grāmatas izdevumā. Jautājumus pārrunā aktivitātes sākumā.

Adaptēts pēc J. B. Cornell. Sharing Nature: Nature Awareness Activities for All Ages. Nevada City, Crystal Clarity Publishers. 2015. Sagatavoja Jāzeps Logins

Pievienojusi: Elīza Kabakova (elizakabakova@inbox.lv)

iesniegt savu eksperimentu

Latvijas Ķīmijas un farmācijas
uzņēmēju asociācija

Dzirnavu iela 93-27, Rīga, LV-1011
(+371) 67298683
lakifa@lakifa.lv